

Årsmöte Tågföretagen

2021-05-12

Konferensprogram

Program

- Lägesrapport, Ted Söderholm och Pierre Sandberg
- Kompetensförsörjning, Linda Ekholm
- Pandemiläget & påverkan, Björn Westerberg
- Trafikverket, Lina Lagerroth
- Infrastrukturpropositionen, Gustaf Engstrand
- Aktuella EU-teman, Björn Westerberg och Gustaf Engstrand

Första året med Tågföretagen

Tillbakablick och framåtblick

Lägesrapport

Ted Söderholm, ordförande Tågföretagen

Pierre Sandberg, förbundsdirektör Tågföretagen

Händelserikt och formerande första år

→ Förbundets första år omfattade flera stora händelser

- **Coronapandemin**

- Historiskt stor ekonomisk påverkan, i synnerhet för persontrafiken

- Distansarbete för Tågforetagens kansli

- **Avtalsrörelsen**; först prolongering från vår till höst och sedan verksamhetsövergångsfrågan som konfliktrisk

- **Startårets ekonomi** präglad av engångsposter

→ **Verksamhetsplanen** har utvecklats

- Tidslinje med etappmål där så är lämpligt, 10 fokusområden

- **Grön återstart** bortom pandemin

Avtalsrörelsen

- **Prolongering** från våren till hösten på grund av ekonomisk osäkerhet med anledning av pandemin
- **Dyrt lönemärke från industrin** i höstas, dock förenat med en förhållandevis lång avtalsperiod
- **Verksamhetsövergångsfrågan**, triggad av Pågatågskonflikten hos Arriva, var central för Tågföretagens branschavtalsförhandlingar
- Lösning utkristalliserades innebärande en **förhandlingsordning vid verksamhetsövergång** som syftar till **balanserat kollektivavtalsutfall** och eskalering till centrala parter vid bestående oenighet lokalt
- Testbänkar: SJ (Krösatågen) och MTR (Mälartågen)
 - Vissa utmaningar kvarstår alltjämt i vägen för nya kollektivavtal efter inrangering
- Sista avtalsåret uppsägningsbart senast i slutet av oktober 2021

Förbundets ekonomi präglad av engångsposter under första året

- Starkt positivt resultat bara under 2020
- Det balanserade överskottet ger oss visst andrum
- Utan engångsposterna uppvisar verksamheten ett tydligt ekonomiskt minusresultat
- Givet att intäktssidan inte har adresserats, kommer kostnaderna att behöva minskas över tid
- Utredningsarbete pågår i denna riktning

Utveckling av verksamhetsplanen

- Tidslinje med etappmål (där lämpligt)
- 10 fokusområden identifierade
 - ERTMS
 - Nationell infrastrukturplanering
 - Mer godstransporter på järnväg
 - Grön återstart
 - Stöd från staten för lastsäkring
 - Minska effekterna av bullerregleringen
 - Affärsmässiga, balanserade villkor gentemot Trafikverket
 - Kvalitetssäkrad kompetensförsörjning i järnvägsbranschen
 - Stärkt forskning och innovation i järnvägsbranschen
 - Konstruktiva relationer borgar för kollektivavtalsutveckling

Exempel på tidslinje med etappmål

Kompetensförsörjning

Linda Ekholm, branschexpert

Utbildning

Lokförarutbildning YH

- Skolor: 10
- Utbildningsorter: 9
- Utbildningsplatser: ca 300
- Antal sökande 2020: 3752
- Antal kvinnliga sökande: 29%

Tågtekniker YH

- Skolor: 4
- Utbildningsorter: 4
- Utbildningsplatser: 90
- Antal sökande 2020: 400
- Antal kvinnliga sökande: 12%
- Tekniker spårbundna fordon,
Systemingenjör spårfordon

Järnvägsjobb

8 mars · 14 min

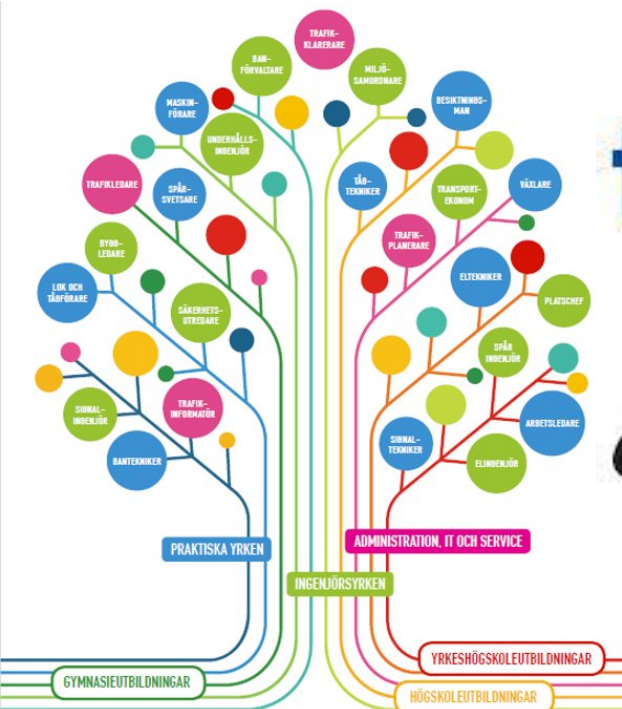

Avsnittsbeskrivning

Den här podden ska hjälpa dig att upptäcka roliga utbildningar, karriärvägar och jobb som finns inom järnvägen. I det här avsnittet ska vi få höra hur det är att arbeta högt upp i luften med 15 000 volt. Vi besöker Trafikverksskolan i Ängelholm där vi träffar Jennie Svalenström och Joyze Forsberg som utbildar sig till kontaktled... [visa mer](#)

Järnvägsjobb

facebook

Instagram

HAR DU SVÅRT ATT VÄLJA? VÄLJ ALLT!

Läser du en järnvägsutbildning, på gymnasiet, yrkeshögskola eller högskolan, är valmöjligheterna många. Du kan utvecklas vidare inom yrket du har valt eller gå vidare till andra roller i branschen. En järnvägsutbildning ger alltid möjlighet till högskolebehörighet om du vill fortsätta utbilda dig senare.

Läs mer om alla yrken och utbildningar på jarnvagsjobb.se.

Järnvägsjobb

Pandemiläget & påverkan

Björn Westerberg, branschchef

Gustaf Engstrand, näringspolitisk chef

Lina Lagerroth, branschexpert

| | Tågföretagen

Tågföretagen – lägesbild Covid-19 Q2 2021

Branschkategori	Utveckling hittills	Ekonomisk effekt	Åtgärder/stöd	Övrigt
Kommersiell persontrafik	60% resenärsbortfall	Linjär, d.v.s. cirka 60% i förlorade biljettintäkter	✓ Korttidspermittering ✓ Arbetsbrist (städning) ✓ Omställningsstöd ✓ Sänkta lokalhyror ✓ Uppskov banavgifter ✓ Uppskov skatter - Sänkta banavgifter - Upphandling trafik	Anpassning av trafikutbudet är möjlig beroende på efterfrågan Ökad punktlighet Riktlinjer för munskydd Krav på 50% bokning för resor >150 km, Lst tillsyn. Ev. förlängning till 14/8
Upphandlad trafik	50% resenärsbortfall	Nästan linjär; låg grundersättning plus biljettintäktsbaserad ersättning (Effekt < 50%)	✓ Korttidspermittering ✓ Sänkta lokalhyror ✓ Uppskov banavgifter ✓ Uppskov skatter ✓ 5 + 15 mdr till kommuner och regioner ✓ 3 +3 mdr - riktat stöd RKM - Sänkta banavgifter	Krav på kollektivtrafikutbud som inte ger trängsel Ökad punktlighet Riktlinjer för munskydd för obokad trafik Krav på 50% bokning för resor >150 km, Lst tillsyn. Ev. förlängning till 14/8
Godstrafik	Volymtapp 5-10% Normal drift med viss ökning av intermodalt och vagnslast	Kortsiktigt neutral	✓ Viss korttidspermittering ✓ Uppskov banavgifter ✓ Uppskov skatter ✓ Miljökompensation 2021 - Sänkta banavgifter	Osäkert läge framåt Ökad punktlighet Internationellt ökad punktlighet

Nystart Kollektivtrafiken

- *Gemensamt initiativ av Svensk Kollektivtrafik, Sveriges Bussföretag och Tågföretagen.*
- Ta fram en vision och nya gemensamma mål för kollektivtrafiken, med sikte mot 2030, inklusive ökat resande (tidigare fördubblingsmålet) och/eller ökad marknadsandel.
 - Digital workshop med presidiet för branschorganisationerna den 1/6
- Kommunikation
 - Gemensamt första branschmöte för kommunikatörer
 - Skapa en plattform för branschgemensamma budskapsfrågor
 - Dialog med FHM
- Gemensamt branschseminarium hösten 2021

Trafikverket

Lina Lagerroth, branschexpert

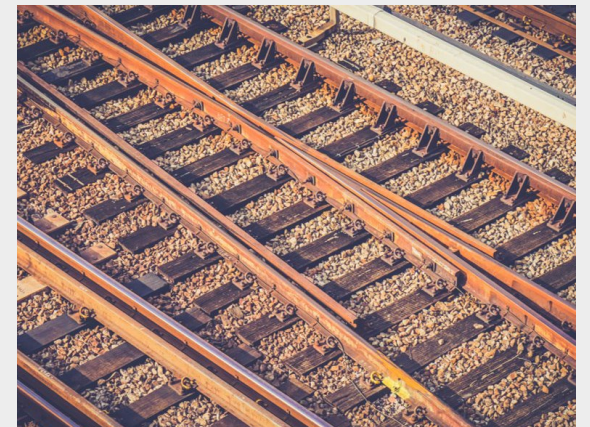
Trafikverket

Tågföretagen verkar för att få fram förslag på hur branschvillkoren i Järnvägsnätsbeskrivningen, JNB, kan utvecklas avseende rättigheter och skyldigheter för avtalsparterna för att därmed bidra till balans i avtalsrelationen, bättre transporttjänster, ökad effektivitet, affärsmässighet och konkurrenskraft.

Affärsregelforum

Bevakar sådant som kan komma att påverka JNB 2023 (ev JNB 2022)

- Järnvägsmarknadslagen
- TAF/TAP
- Implementering av MPK
- Införande av SERA bilaga VII
- TTR

Ny fokusgrupp – Tågplan och Planering

Syfte:

Tågplan och Planering Fokusgrupp verkar för optimerad tågplan samt tågplaneprocess i syfte att få ut så mycket kapacitet som möjligt ur ett begränsat system med hög punktlighet.

Huvudfrågor:

MPK, Digitalisering av planeringsprocessen, Tågplaneprocessen, TTR/TimeTableRedesign (RNE), bereda ledningsmöte Ledningsmöte med Trafikverket planering, bereda inför frågeställningar i Forum för JNB/Affärsregler för att uppnå balans i avtalet, Kvalitet i kvalitetsarbetet, JBS

Ledningsmöte Tåg företagen - Trafikverket

- Möten var 6:e vecka med fokus på Trafik och Planering
- Agendan sätts tillsammans med våra medlemsrepresentanter
- Varje möte föregås av ett förmöte inom Tåg företagen för att stämna av fokus för kommande möte

Dagordning

Tid	Programpunkt	Vem
10:00 – 10:05	Välkomna	Ann-Sofi Granberg, Lina Lagerroth
10:05 – 10:25	KPI - Ad hoc - Bono - Ekonomisk skada - Service fönster (KPI +statusuppdatering)	Sara Solem Morgan Rehn
10:25 – 10:55	Aktivitetslista (Information och diskussion)	Sara Solem
10:55 – 11:15	Utveckling av underlag till Linjeboken/ digitalisering av Linjeboken (Information och diskussion)	Heini Svartengren/Mathias Hofrén
11:15 – 11:30	Status Teknikhus (Information och diskussion)	Jörgen Landström
11:30 – 12:15	Lunch	
12:15 – 12:30	Bromsblock (Information och diskussion)	Magnus Landström
12:30 – 13:00	Rail Facilities Portal (Information och diskussion)	Karl Bertilsson/Staffan Sporre/ Per Anders Winge
13:00 – 13:15	Rangering (Information och diskussion)	Hans Stenbacka
13:15 – 13:25	Paus	
13:25 – 13:40	Covid-19 (Information och diskussion)	Mikael Eriksson
13:40 – 13:55	Tågplan 2022 (Information och diskussion)	Mats Berlin
13:55 – 14:10	Aktuellt från Tåg företagen (Information och diskussion)	Lina Lagerroth
14:10 – 14:30	Ovrigt - Värmlandsbanan - Minska förseningar i järnvägstrafiken orsakade av järnvägsföretag - tidsplan Sammanfattning och avslut	 Ann-Sofi Granberg/ Lina Lagerroth

MPK – projektet går in i införandefas

MPK start levererar nya digitala verktyg för planering av kapacitet på järnvägen till T23

Vad?

- Ett verksamhetsutvecklingsprojekt som utvecklar nya digitala lösningar för planering av kapacitet på järnvägen.
- Nya verktyg i form av ett nytt planeringssystem (TPS) och en ny plattform för ansökan om kapacitet (Kapacitetsportalen).
- Nya arbetssätt och en utvecklad tågplaneprocess.

Varför?

- Behov av verktyg och arbetssätt som underlättar och effektiviserar hanteringen av Trafikverkets tjänster.
- Ökad efterfrågan på kapacitet i järnvägsnätet.
- Ökade krav på data i rätt tid och med rätt kvalitet för att nya arbetssätt och verktyg ska fungera.

När?

- De nya verktygen kommer att användas för T23.
- De nya verktygen kommer att tas i bruk våren 2022 för tågplaneprocessen (långtid) och hösten 2022 för ad-hoc processen (korttid).
- Registrering av tidiga skeden (tidig banarbetsplanering) för T23 startar i april 2021.

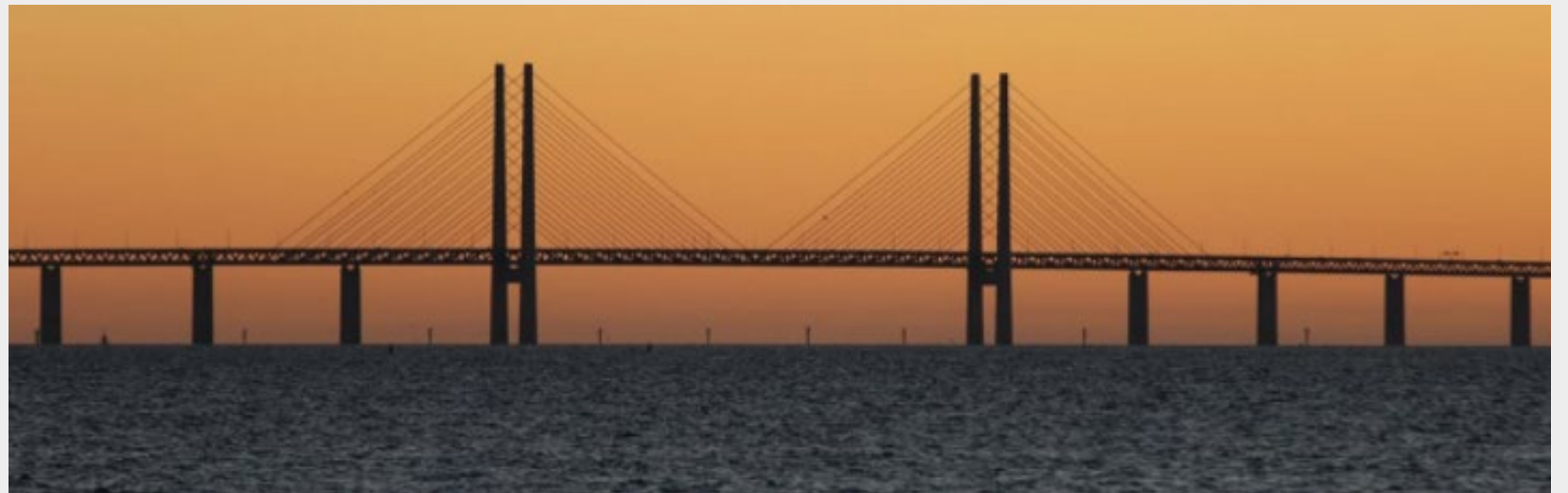
Infrastrukturpropositionen

Gustaf Engstrand, näringspolitisk chef

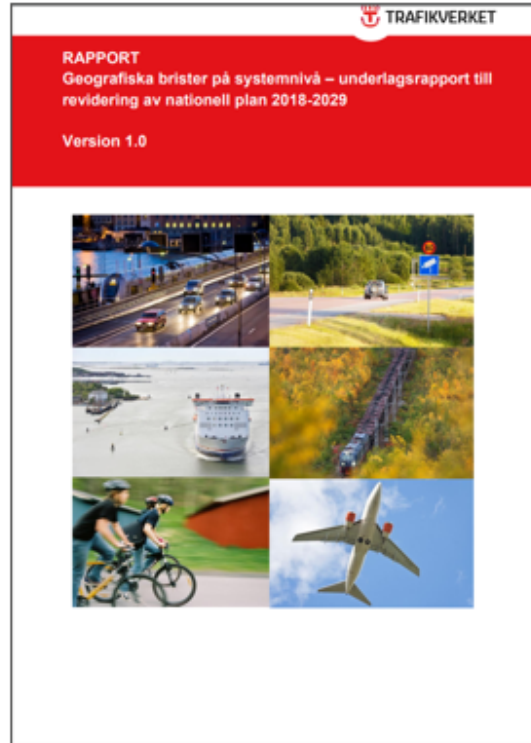
Regeringens infrastrukturproposition

- Ramarna för den nationella planen
- Infrastrukturskulden
- Fokus snabbt genomförande
- Nya stambanor
- Översyn samhällsekonomiska kalkyler
- ERTMS-utrullningen

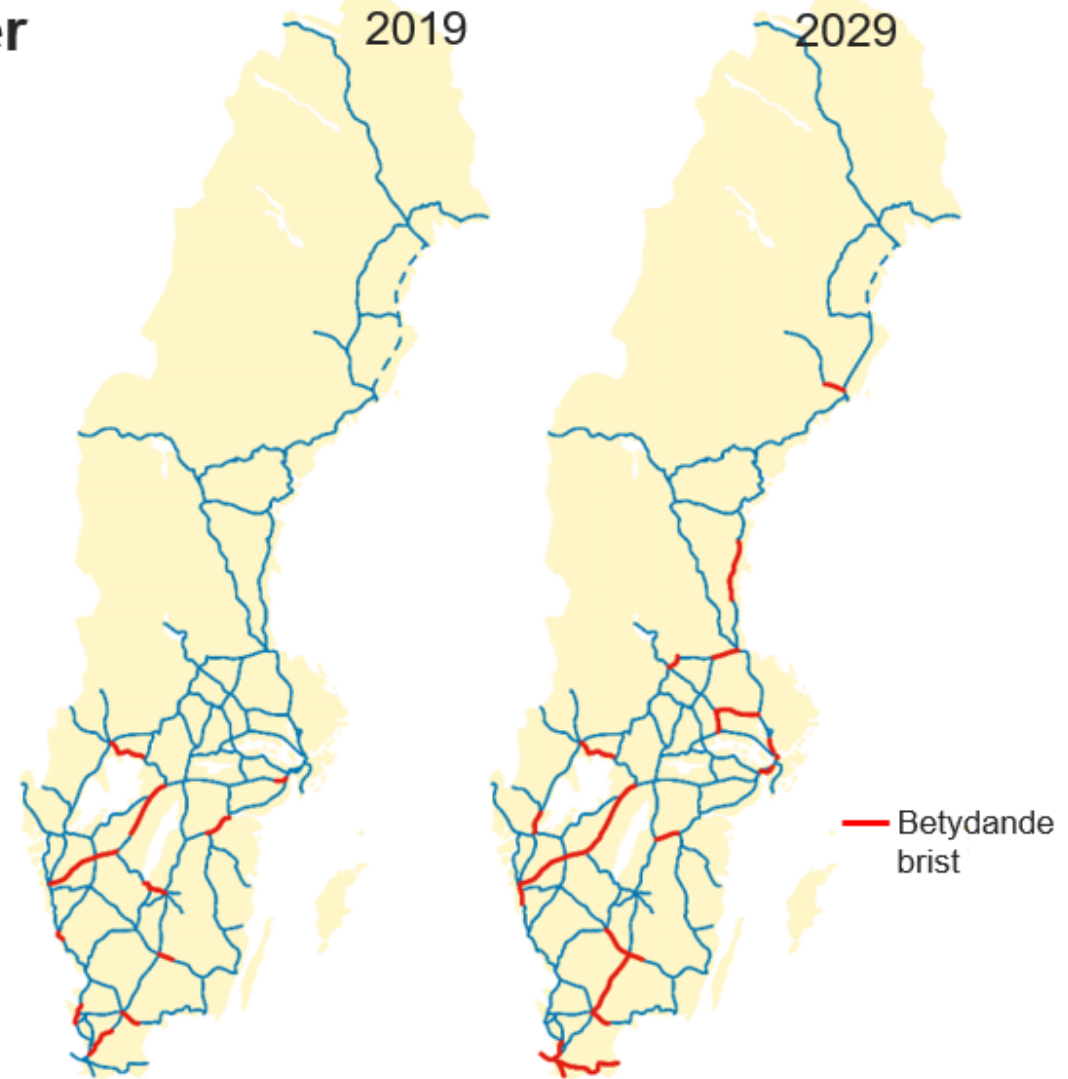

De planerade åtgärderna räcker inte

Enligt Trafikverkets analys kommer bristläget att förvärras till 2029

Kapacitetsutnyttjande över dygn

Källa: Trafikverkets underlagsrapport till kommande nationell plan

<https://www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/langsiktig-planering-av-infrastruktur/nationell-plan/nationell-plan-2022-2033/2037/>

Ramarna för den nationella planen

- Ökad ram till 799 mdr, ca 20 procent
- Men 49 mdr lägre om vi jämför i 2017 års prisnivå
- Nuvarande nivå otillräcklig = fortsatt ca 1 % av BNP
- Under OECDs genomsnitt i ett vidsträckt land som växer
- *Näringspolitiskt fokus?*
- *Energi- och transporteffektivitet?*
- *Ambition för nya stambanor?*
- Behov får stå tillbaka:
 - Namngivna objekt i nuvarande plan
 - Eliminering av underhållsskulden
 - Betydelsefulla åtgärder i systemet och eliminering av flaskhalsar
 - Nyinvesteringar som skapar förutsättningar för ökad konkurrenskraft

Infrastrukturskulden

- 45 mdr idag, blir nära 60 mdr i slutet av 12-årsplanen
- Långsiktig underhållsplan – uppdrag till Trafikverket

Regeringens infrastrukturproposition

- Ramarna för den nationella planen
- Infrastrukturskulden
- **Fokus snabbt genomförande**
- Nya stambanor
- Översyn samhällsekonomiska kalkyler
- ERTMS-utrullningen

Nya stambanor

- Lång rad remissinstanser förordar att de lyfts ur planen
- Nya stambanor oundvikligen begränsad av ramen
- Snabbt genomförande är kritiskt
- Lyft ur!

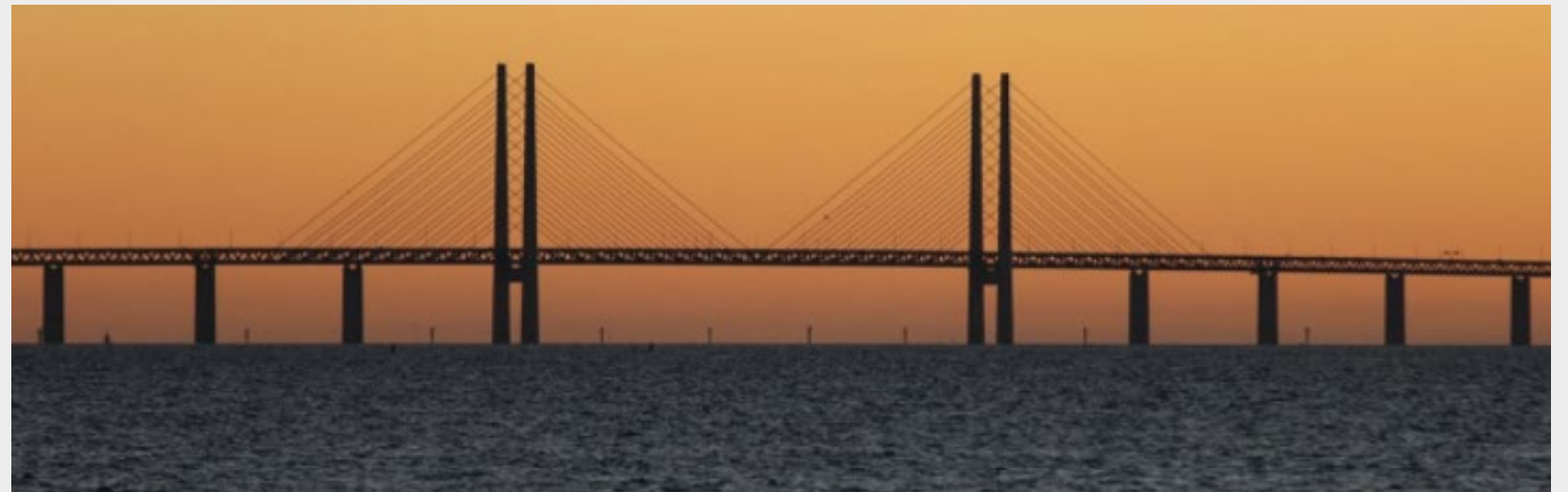

Regeringens infrastrukturproposition

- Ramarna för den nationella planen
- Infrastrukturskulden
- Fokus snabbt genomförande
- Nya stambanor
- **Översyn samhällsekonomiska kalkyler**
- ERTMS-utrullningen

Hålltider:

- **7 juni:** Nationell dialog TRV
- **23 juni:** Riksdagen debatt/beslut
- **Juni/juli:** Planeringsdirektiv till TRV
- **Oktober:** TRVs förslag nationell plan
- **Våren 2022:** Regeringens beslut

Finansiering ERTMS ombord

- Ta rygg på Tyskland, när/om tyskt beslut fattas
- Risk för hela projektet pga operatörerna inte kan investera
- Ny utrullningsplan läggs Q1-Q2 2021
- Nationell plan bör innehålla formulering stödprogram / ram för stöd
- **ELLER: både ATC och ERTMS!**
- Regeringsuppdraget med slutdatum 30 september borde ge svar

Aktuella EU-teman

Björn Westerberg, branschchef

Gustaf Engstrand, näringspolitisk chef

EU Sustainable and Smart Mobility Strategy

Brussels, 9.12.2020
COM(2020) 789 final

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL
COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS

Sustainable

Mål 2030

- Fördubblat resande med höghastighetståg
- Godstrafik på järnväg ska öka med 50 procent
- Tidtabellsbundna kollektiva resor under 500 km bör vara koldioxidneutrala
- Lika villkor mellan transportslagen

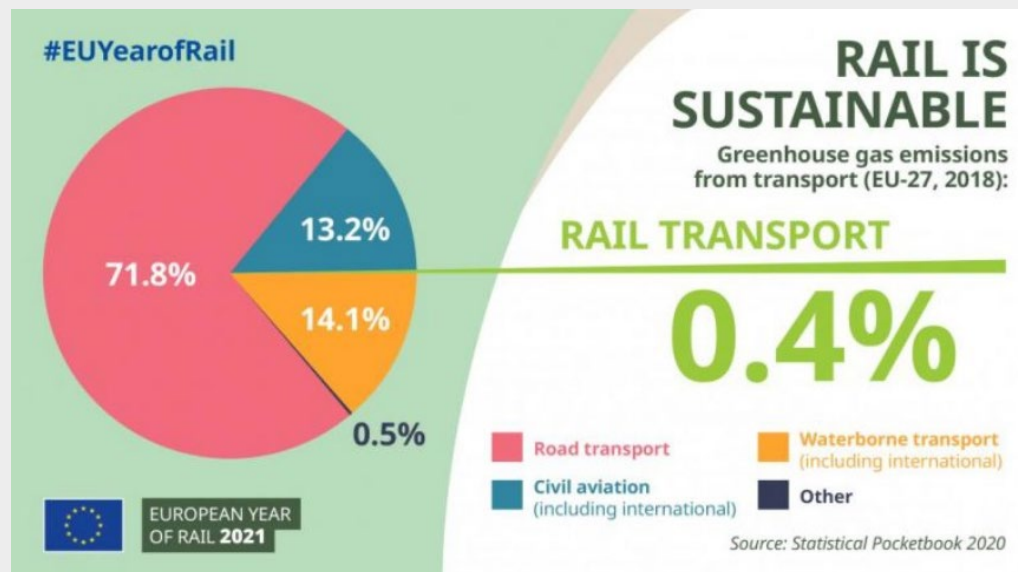
Mål 2050

- Tredubbling av resande med höghastighetståg
- Dubblering av godstrafiken på järnväg
- TEN-T för hållbara och smarta transporter med höghastighetsförbindelser
- Kostnaderna för transporternas samhällsbelastning ska fullt ut bäras

EU Year of Rail 2021

För att nå klimatmålen så måste järnvägen stärkas inom EU

- Stor symbolhandling med CEE-tåget som startar i Lissabon och går genom 26 länder på 36 dagar med slutdestinationen Paris.
- CEE-tåget kommer till Stockholm 1-2 oktober
- Trafikverket koordinerar EYR i Sverige

Frågor?

Tack.

